

Samen. Doen.

Heldere keuzes, sterke dorpen

Coalitieakkoord raadsperiode 2026 - 2030

Gemeente

Bodegraven Reeuwijk

Inhoud

Voorwoord	3
Bestuur en Financiën	4
Open bestuursstijl	5
Weerbaar en veilig	8
Toekomstbestendige financiën	9
Aantrekkelijke economie	11
Ruimte	12
Passend wonen	13
Doordachte doelgroepenhuisvesting	14
Realistisch verkeer en vervoer	15
Leefbaar landelijk gebied	17
Waardevol erfgoed	18
Praktische duurzaamheid	18
Robuust vastgoed	19
Samenleving	20
Krachtig sociaal domein	21
Sport in de dorpen	22
Ruimte voor cultuur	23
Onderwijs	23
Recreatie en toerisme	23

Voorwoord

Samen doen wat nodig is

Bodegraven-Reeuwijk is een gemeente van betrokken inwoners, sterke dorpen en een uniek en waardevol buitengebied. Die kwaliteiten willen wij behouden en verder versterken. Dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Dat beseffen we goed. Het is tenslotte duidelijk dat we met elkaar voor grote opgaven staan. Hoe zorgen we voor meer woningen? Hoe houden we onze voorzieningen op peil? Hoe beheersen we de kosten in het sociaal domein? Hoe bewaken we de balans in ons landschap en onze leefomgeving? Zo zijn er nog een paar uitdagingen te noemen die we de komende tijd moeten oppakken.

Samen heldere keuzes maken

In dit coalitieakkoord kiezen wij ervoor om deze uitdagingen in gezamenlijkheid op te pakken. In onze aanpak zoeken we daarom steeds naar de verbinding met onze inwoners en ondernemers. Hierbij bouwen we voort op wat goed gaat en pakken we aan wat beter moet. Wij hebben oog voor de financiële positie van de gemeente. Daar houden we grip op. Ook durven we keuzes te maken. Daardoor kunnen we verantwoord blijven investeren in onze gemeente en zijn onze keuzes ook houdbaar op de lange termijn.

Vertrouwen in de samenleving

Wij hebben een groot vertrouwen in de kracht van de samenleving. Dat blijkt niet alleen uit onze benadering van onze inwoners en ondernemers. Dat blijkt ook uit de keuzes die wij maken. Zo verleggen wij in het sociaal domein het accent van 'zorg achteraf' naar 'hulp en ondersteuning vooraf'. Dit betekent dat wij nadrukkelijk gaan investeren in preventie. Daarmee geven wij gestalte aan onze meer fundamentele keuze om de komende tijd vooral te investeren in wat mensen zelf en samen kunnen. Dit neemt niet weg dat wij ook de komende tijd een gemeente willen zijn die er voor al haar inwoners is als zij haar nodig hebben.

Betrouwbaar bestuur en sterke dorpen

Wij staan voor een goed en betrouwbaar gemeente-bestuur dat samen met zijn inwoners en ondernemers optrekt en met hen werkt aan een gemeente met sterke dorpen waar het fijn wonen, werken en leven is. Samen. Doen. Daar staan wij voor.

Bestuur en Financiën

Open bestuursstijl

Wij staan voor een democratische samenleving. Voor ons betekent dit dat we onze meningsverschillen met woorden oplossen. En: oplossingen voor problemen zoeken we met elkaar. In Bodegraven-Reeuwijk gaat ons dit tot nu toe vaak goed af. Dat komt ook doordat we het over veel onderwerpen min of meer met elkaar eens zijn. Dat wij met elkaar een goed functionerende democratische samenleving vormen is niet vanzelfsprekend. De komende jaren komt er veel op ons als inwoners van Bodegraven-Reeuwijk af. De kans is daardoor aanwezig dat we het de komende tijd niet altijd met elkaar eens zijn en dat het vinden van een oplossing (erg) lastig is. Als dat gebeurt, is dat niet erg. Het enige dat in die situaties telt is dat we met elkaar een democratische samenleving blijven vormen. Als coalitie willen wij ons hier de komende jaren tot het uiterste voor inspannen. Daarom hechten wij eraan dat we elkaar in Bodegraven-Reeuwijk goed en op tijd informeren, voor elkaar bereikbaar zijn en ons uiterste best doen om elkaar echt te begrijpen en elkaar recht te doen. Daarbij vinden wij het belangrijk dat we in Bodegraven-Reeuwijk onze afspraken nakomen.

Goed werkende lokale democratie

Wij hechten groot belang aan een goed werkende lokale democratie. De gemeenteraad speelt hierin een centrale rol. In de gemeenteraad worden tenslotte de belangrijke keuzes voor de gemeente Bodegraven-Reeuwijk gemaakt. Voor het functioneren van de gemeenteraad is onderling respect essentieel. Om dit te bevorderen zoeken de leden van de raad elkaar op. De raadsleden van de coalitie zullen hier waar nodig het initiatief toe nemen. Zodat in de gemeenteraad echt goede besluiten kunnen worden genomen. Voor een goed werkende lokale democratie is het ook belangrijk dat er heldere afspraken zijn tussen het college van burgemeester en wethouders (vanaf nu: college) en de gemeenteraad. Dit komt de duidelijkheid over ieders rol en verantwoordelijkheid ten goede. Een van die afspraken waar de coalitie de komende jaren de nadruk op legt, is: Het college brengt raadsleden voortdurend goed en op tijd in positie zodat zij de juiste discussie kunnen voeren en uiteindelijk de juiste beslissingen kunnen nemen. Er zijn onderwerpen die zich goed lenen om van te voren met de gehele raad te verkennen. Daarbij willen we werken met startnotities. We gaan de komende periode in gesprek over de onderwerpen die zich hiervoor lenen. Daardoor kan de gemeenteraad in de

praktijk laten zien wat het betekent om met elkaar een democratische samenleving te vormen.

Duidelijke verdeling van rollen en verantwoordelijkheden

In een goed functionerende democratische samenleving stelt de gemeenteraad de doelen vast. Het college zorgt ervoor dat die doelen worden bereikt. Voor het functioneren van het college is belangrijk dat de gemeenteraad duidelijk is. Dit betekent: concrete en haalbare doelen. Maar ook: duidelijke communicatie over keuzes en dilemma's. Zijn beslissingen onderbouwt de gemeenteraad door middel van duidelijke afwegingskaders waarin sociale, fysieke en financiële belangen samenkomen. Het college maakt op zijn beurt steeds duidelijk wat de voortgang van de uitvoering van de opdrachten van de gemeenteraad is. Dat doet het college door duidelijk aan te geven welke resultaten het boekt en over de totstandkoming van deze resultaten verantwoording af te leggen.

Een open cultuur en duidelijke communicatie

In Bodegraven-Reeuwijk respecteren we verschil in politieke opvatting. In de gemeenteraad is daarom alle ruimte voor verschil van mening. Binnen het college is deze ruimte er ook. Maar naar buiten toe werkt het college als één team en spreekt het met

één stem. In de samenwerking met de gemeenteraad, de ambtelijke organisatie en de inwoners en ondernemers communiceert het college open en met respect. Hierbij gebruikt het duidelijke en begrijpelijke taal. Voor zowel de gemeenteraad als het college geldt: we spreken elkaar aan en blijven leren. Als het college of de raad fouten maakt, erkennen ze dat. De leden van het college zijn duidelijk aanwezig in de dorpen en wijken. Samen met de medewerkers van de ambtelijke organisatie zoeken zij actief het gesprek met de inwoners en ondernemers.

Vernieuwende communicatiestrategie en -middelen

Wij hebben grote ambities als het gaat om communicatie en participatie. Ook zien we wijzigingen in het huidige medialandschap, verandering van middelen en keuzes die landelijk gemaakt worden als het gaat om de inrichting van de regionale publieke omroepen. Dit vraagt om een herijking van onze communicatiestrategie en -middelen.

Een degelijke en daadkrachtige gemeentelijke organisatie

Wij zijn er trots op dat de medewerkers van onze gemeentelijke organisatie zich met hart en ziel inzetten voor onze inwoners en ondernemers. Wij

houden oog voor de werkdruk en bewaken daarom de balans tussen ambitie en capaciteit. Zo blijven kwaliteit en werkplezier behouden. De komende jaren zet de gemeentelijke organisatie stappen richting een vitale, resultaatgerichte en lerende organisatie. Onderdeel hiervan is dat zij met zoveel mogelijk vaste krachten gaat werken. Zodat er minder verloop is en kennis en ervaring beter behouden blijven binnen de gemeentelijke organisatie.

Vooruitstrevende dienstverlening

Wij willen vooruit. Digitale dienstverlening maken we daarom gebruiksvriendelijk en toegankelijk. Onze voorwaarde hierbij is wel dat persoonlijk contact altijd mogelijk blijft. Digitalisering is een opgave in het hart van onze organisatie. Naast betere dienstverlening maakt digitalisering het mogelijk om met een lagere werkdruk, meer resultaat te boeken. Dit geldt ook voor kunstmatige intelligentie (AI). Digitalisering en AI maken de gemeente ook minder afhankelijk op de krappe arbeidsmarkt. Er is veel data beschikbaar. Door middel van digitalisering en AI kunnen we deze data beter verwerken en gebruiken. Hierdoor krijgen we meer inzicht, kunnen we gericht beleid maken en uitdagingen effectiever aanpakken. Voor het vertrouwen van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners is digitale continuïteit, informatiebeveiliging en zorgvuldige omgang met persoonsgegevens cruciaal. De komende jaren willen we daarom investeren in het verkleinen van digitale risico's en het vergroten van de digitale kansen. Bij

deze investeringen houden we voortdurend oog voor nieuwe wet- en regelgeving. Op dit vlak doen zich namelijk veel ontwikkelingen voor.

Werken voor en met de samenleving

Wij geloven in de kracht van de samenleving. Participatie is voor ons daarom vanzelfsprekend. Welke vorm van participatie mogelijk is, verschilt per onderwerp. Per onderwerp geven we daarom van te voren aan welke vorm van participatie plaats zal vinden. Hierbij maken we gebruik van de zogenaamde participatieladder uit de participatieverordening. (Die ladder varieert van informeren tot meebeslissen.) Voor elke vorm van participatie is het belangrijk dat we onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties op tijd bij de gemeentelijke plannen en besluiten betrekken. We zijn hierbij duidelijk over de doelen en het proces. Ook maken we steeds goed duidelijk hoe de communicatie gaat plaatsvinden. Na participatietrajecten koppelt het college aan alle betrokkenen (waaronder de gemeenteraad) terug wat met de inbreng is gedaan, zodat participatie in Bodegraven-Reeuwijk geloofwaardig en betekenisvol is. Wij geven ruimte aan initiatieven uit de dorpen. Met de dorps- en wijkteams gaan we in gesprek over de rolverdeling en de toekomstige samenwerking. Zodat ook in dit opzicht duidelijkheid ontstaat.

Verstandige samenwerking en slimme lobby

Wij nemen actief deel aan regionale samenwerking. Hierbij zijn wij met name gericht op het Groene Hart

en de regio Midden-Holland. Wij zijn van mening dat een krachtige regio in het belang van Bodegraven-Reeuwijk is. Wij zijn daarom ook bereid te investeren in een effectieve lobby. Wij zoeken hierbij actief de samenwerking op met partijen die dezelfde belangen nastreven. Als het gaat om regionale samenwerking staan wij voor heldere afspraken, zichtbare resultaten en een goede democratische controle vanuit de gemeenteraad. Voor ons is het noodzakelijk dat het college richting de raad transparant is over regionale besluiten. Hierbij geldt: regionale samenwerking, waaronder de samenwerking in en met verbonden partijen, moet dienstbaar zijn aan het realiseren van onze gemeentelijke doelen. We zoeken mede daarom actief naar momenten en manieren om de gemeenteraad zo te positioneren dat hij eerder in de tijd invloed kan uitoefenen op zaken die de samenwerking in de regio en met verbonden partijen betreffen.

Weerbaar en veilig

Een weerbare samenleving is een samenleving die zich waar nodig snel herstelt en aanpast aan nieuwe situaties. Een weerbare samenleving bestaat eerst en vooral uit mensen die elkaar kennen, die hun

verantwoordelijkheid nemen en die zich verbonden voelen met hun buurt, dorp, school, kerk, vereniging of gemeenschap. Bodegraven-Reeuwijk is een weerbare samenleving. Dat is een kracht. Deze kracht van Bodegraven-Reeuwijk willen wij de komende tijd meer ruimte geven en verder versterken. Een weerbare samenleving is vaak ook een veilige samenleving. Daarom zijn deze twee zaken voor ons onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Veiligheid in een goed functionerende gemeenschap

Weerbaarheid en veiligheid zijn in de praktijk nauw met elkaar verbonden. Want veiligheid begint dichtbij: met aandacht voor elkaar, het tijdig herkennen van zorgen, het voorkomen van overlast, het tegengaan van eenzaamheid en het signaleren van problemen voordat deze groter worden. Met andere woorden: veiligheid en een goed functionerende gemeenschap horen bij elkaar. Dat zien wij in onze dorpen. Daarom willen wij blijven investeren in onze gemeenschappen. Dat doen wij door het verenigingsleven actief te ondersteunen en door ruimte te geven aan initiatieven vanuit de samenleving. De lokale overheid neemt hierbij niets over, maar denkt mee en neemt waar

nodig belemmeringen weg. Ook investeren wij in een goede samenwerking tussen inwoners, verenigingen, scholen, kerken, maatschappelijke organisaties, ondernemers, politie, boa's en gemeentelijke organisatie. Een weerbare samenleving is ook een samenleving die met crises en rampen kan omgaan. Als het gaat om crises en rampen krijgt de gemeente een duidelijke rol. De komende tijd bereiden wij ons, in samenwerking met de veiligheidsregio, voor op de aanleg van een netwerk van noodsteunpunten voor tijden van crisis. Het idee achter deze noodsteunpunten is dat als bijvoorbeeld de elektriciteit en telecommunicatie (voor langere tijd) uitvallen, mensen bij deze steunpunten met vragen en voor hulp terecht kunnen.

Actualisatie veiligheidsbeleid

Veiligheid is ook onlosmakelijk verbonden met de openbare orde. Als het gaat om de openbare orde, spelen naast onze gemeenschappen, de politie en de handhaving een grote rol. De komende tijd zetten wij in op een goede samenwerking met de veiligheidsregio in het algemeen en de politie in het bijzonder. In 2026 vindt de actualisatie van het veiligheidsbeleid plaats. Het is onze ambitie dat dit beleid aansluit bij de verschillende behoeften en concreet en bruikbaar is voor de gemeenteraad, onze inwoners, ondernemers en onze veiligheidsorganisaties. Het is verder onze ambitie dat we een structurele uitvalsbasis voor de wijkagenten in onze gemeente realiseren. Ook hebben we de intentie om de pilot cameratoezicht te verlengen.

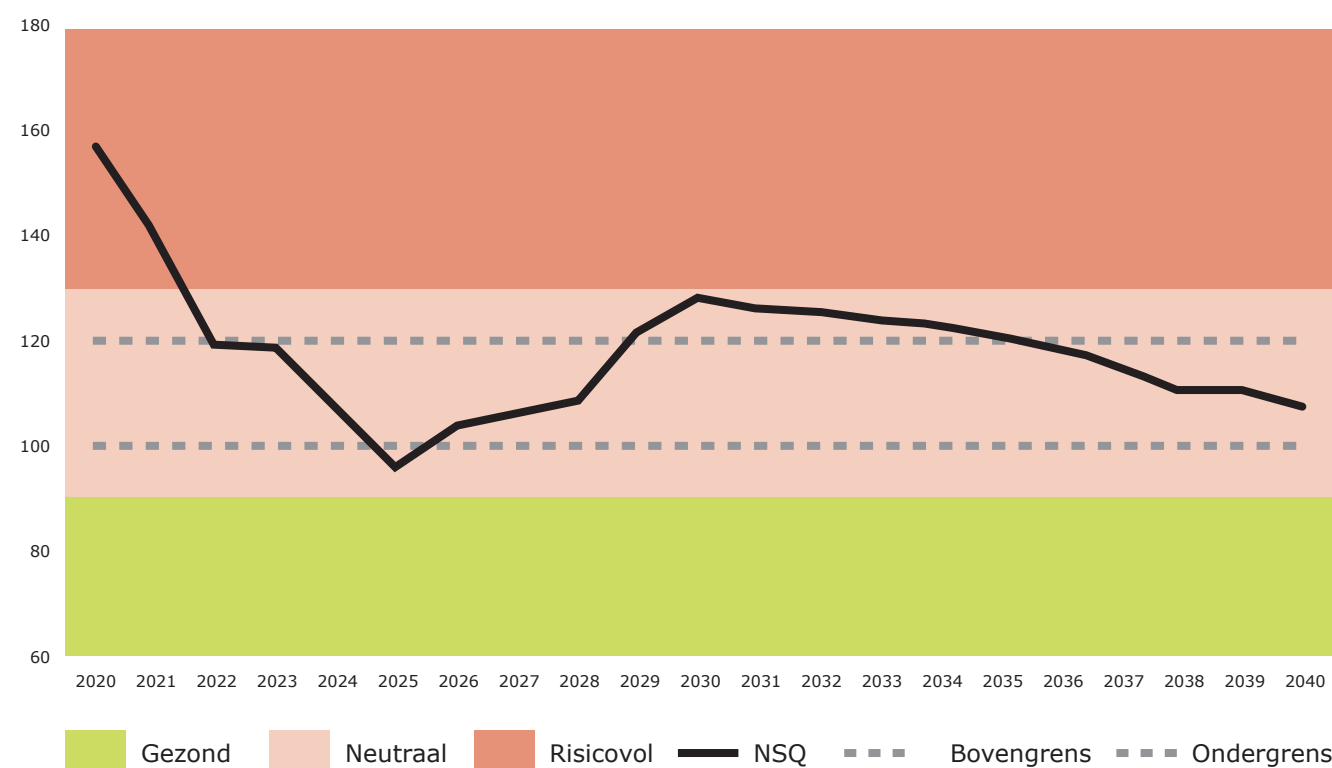
Toekomstbestendige financiën

De financiële ruimte van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk is beperkt. Dat zien wij als een gegeven. De uitgangspunten 'sober en doelmatig' en 'blijvend scherp aan de wind varen' blijven daarom ook in de komende jaren de basis van ons financiële beleid. Tegelijkertijd zien wij ook dat er een aantal opgaven en ontwikkelingen op ons afkomt, die we niet kunnen en ook niet willen negeren. Wij ontkomen er daarom niet aan om keuzes te maken. De financiële situatie dwingt ons ook om met anderen samen te werken en om creatief en ondernemend te zijn. Waar dit kan zullen wij dit doen en zijn.

Een stevige netto schuldquote

De afgelopen jaren stuurde de gemeenteraad op de absolute omvang van de schuldenpositie van de gemeente. In de komende periode zullen wij primair op de netto schuldquote (NSQ) gaan sturen. De NSQ drukt de schuld uit in relatie tot de omvang van de gemeentelijke inkomsten. Landelijk geldt een normering voor de NSQ. Een NSQ van meer dan 130 wordt als gevaarlijk (rood) aangemerkt. Een NSQ van 90 wordt daarentegen beschouwd als veilig (groen). De zone daartussen behoeft aandacht (oranje). Wij hanteren de komende jaren een NSQ met een bandbreedte van 100 tot 120. Binnen deze bandbreedte blijft de schuld van de gemeente ook in de toekomst betaalbaar. Voor de berekening van de NSQ in langjarig perspectief gaan wij uit van een groei van onze begrotingsomvang met 2% per jaar.

Ontwikkeling Netto Schuld Quote

Een duidelijke financiële norm

Naast de NSQ hanteren wij de komende jaren ook een financiële norm. De financiële norm is een instrument om de financiële positie van de gemeente structureel te verbeteren. Het idee achter dit instrument is dat door bewust een overschot op de begroting te plannen er een daadwerkelijk overschot ontstaat. Dit overschot kan vervolgens gebruikt worden om schulden versneld terug te dringen. De afgelopen jaren hanteerde de gemeenteraad een financiële norm van € 2 miljoen. Wij vervangen dit vaste bedrag door een percentage van de begrotingsomvang. Stijgt de begrotingsomvang, dan stijgt ook de financiële norm en omgekeerd. Wij stellen dit percentage vast op 2%.

Financiële discipline plus noodrem

Om financieel gezond te blijven is het noodzakelijk om binnen de afgesproken NSQ-bandbreedte van 100 tot 120 te blijven en vast te houden aan de financiële norm van 2%. Dit betekent in de praktijk: keuzes maken. Keuzes maken betekent prioriteiten stellen. Door middel van het maken van keuzes maken wij dus geld vrij om onze prioriteiten in de praktijk waar te maken. Realistisch begroten is hierbij essentieel. Tegenvallers vangen wij in het lopende begrotingsjaar zoveel als mogelijk op binnen het budget van het desbetreffende programma en anders binnen het totaal. Incidentele meevallers voegen wij aan het einde van een jaar toe aan de algemene reserve. Vervolgens besluiten wij in de raad wat wij met deze meevallers doen. Op het moment dat het college zich niet kan houden aan de gestelde NSQ-bandbreedte

en de financiële norm, trekken wij aan de noodrem. We gaan dan kijken naar het terugdringen van de uitgaven en/of zullen bestaand beleid heroverwegen.

Lastendruk voor de inwoner ontzien

Wij beperken de lokale lastendruk zoveel als mogelijk. Ons uitgangspunt is dat de afvalstoffenheffing en de rioolrechten 100% kostendekkend zijn. De OZB stijgt niet harder dan de inflatie.

Verantwoord keuzes maken

In de meerjarenbegroting 2027-2030 leggen wij bovenstaande punten vast. Voorliggend stuk is immers een akkoord op hoofdlijnen. In het najaar van 2026 maken wij in de begroting inzichtelijk wat ons perspectief is en welke keuzes wij maken. Dit voornemen biedt de gemeenteraad de gelegenheid om zich goed te positioneren. Het college krijgt onder tussen de tijd om zich in te werken en zich eveneens te positioneren. Dat is zowel voor de raad als het college winst. Maar de belangrijkste winst in dit verband is deze: door deze manier van werken vindt de integrale afweging tussen ambities en beschikbare middelen plaats op de plek waar die hoort, namelijk in de gemeenteraad.

Duidelijke verantwoording

Vanwege vergelijkbaarheid en herkenbaarheid handhaven wij de huidige programma-indeling in de begroting. Wel gaan we het programma Sociaal domein opdelen in subprogramma's. Dit doen we om meer inzicht in en greep te hebben op dit grote

programma. Door een groot programma als het Sociaal Domein inzichtelijker te maken, kan de raad zijn controlerende taak beter uitvoeren. Daarnaast kan de raad het college ook makkelijker en beter de opdracht geven om te onderzoeken of (begrotings) programma's doelmatig en doeltreffend zijn.

Aantrekkelijke economie

Bedrijvigheid zorgt voor werkgelegenheid. Daarnaast draagt bedrijvigheid ook bij aan een levendige gemeenschap met waardevolle voorzieningen voor onze inwoners. Bodegraven-Reeuwijk is nu een aantrekkelijke plek om te ondernemen en dat willen we graag zo houden.

Samen werken aan een toekomstbestendige economie

Wij zetten het huidige economische beleid voort. Dit doen we door middel van een geactualiseerd actieprogramma economie. Dit geactualiseerde programma stellen wij op in nauwe samenwerking met het georganiseerd bedrijfsleven. Het zal concrete projecten bevatten waarmee we werken aan een sterke en toekomstbestendige lokale economie. De aantrekkelijkheid en vitaliteit van het centrum van Bodegraven blijft voor ons een belangrijk aandachtspunt. Wij staan open voor creatieve en vernieuwende initiatieven en oplossingen, die bijdragen aan een levendig, toegankelijk en aantrekkelijk centrum voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Verder actualiseren wij de huidige supermarktvisie, zodat deze aansluit bij de ontwikkelingen binnen

de gemeente en de veranderende behoeften van inwoners en ondernemers.

Gepaste winkeltijden

De huidige verordening winkeltijden zorgt in onze gemeente voor een balans tussen de wensen om op zondag te kunnen ondernemen en winkelen enerzijds, en het respecteren van de zondagsrust anderzijds. We zetten dit beleid voort. Hierbij kijken we of de uitvoering van de regeling eenvoudiger kan.

Voldoende bedrijventerreinen

De economie van Bodegraven-Reeuwijk is sterk verbonden met een gezond en toekomstbestendig aanbod van bedrijventerreinen. Wij zetten daarom in op behoud van ruimte voor lokale ondernemers, plaatselijke werkgelegenheid en economische groei. In de Bedrijvensvisie Bodegraven-Reeuwijk 2030-2040 is de ruimtebehoefte voor bedrijfsontwikkeling duidelijk verbeeld. Voor de periode tot 2030 is sprake van een aanvullende behoefte van 20 hectare aan bedrijventerrein voor de groei van het lokaal gevestigde bedrijfsleven. De ontwikkeling van Rijnhoek II en Zoutman West zien wij als belangrijke opgaven. Tegelijkertijd constateren wij dat de gemeentelijke ambities onder druk staan. De provincie beperkt namelijk de uitbreiding van bedrijventerreinen buiten bestaand stedelijk gebied. Samen met ondernemers gaan wij daarom actief het gesprek voeren met de Provincie Zuid-Holland. Wij zetten in op maatwerk en stellen hierbij de lokale behoeften van ondernemers en het behoud van werkgelegenheid centraal.

Passend wonen

Voor starters, gezinnen en ouderen in Bodegraven-Reeuwijk is het steeds moeilijker om een passend thuis te vinden. Wij gaan dit voor een deel oplossen door in alle dorpen meer woningen te bouwen. Hierbij willen wij het unieke karakter en de leefbaarheid van onze dorpen behouden. Dit noodzaakt de gemeenteraad tot duidelijke keuzes. Onze wensen en ambities leggen wij vast in een actieplan wonen.

Bouwen voor de juiste doelgroep

Voldoende woningbouw betekent dat we voor de juiste doelgroepen bouwen. In Bodegraven-Reeuwijk betekent dit het bouwen van starterswoningen, seniorenwoningen en woningen voor jongeren. De starterswoningen moeten zolang als mogelijk beschikbaar zijn voor starters. Dit betekent dat zij na gebruik weer opnieuw als starterswoning op de markt komen. Ditzelfde geldt voor de woningen voor jongeren. De seniorenwoningen dienen vooral levensloopbestendig te zijn en in de buurt van voorzieningen te liggen. We zijn enthousiast over nieuwe concepten zoals een knarrenhof. Bij de beoordeling van woningbouwplannen geven wij de voorkeur aan plannen die de doorstroom bevorderen. Daarbij richten we ons op een evenwichtige mix van woningtypen. We leggen hierbij de nadruk op betaalbaarheid. We sturen in onze algemene woningbouwopgave op woningen die aansluiten bij de behoeften van onze inwoners. Wij zijn ons ervan bewust dat deze behoeften per dorp of wijk kunnen verschillen. Per dorp of wijk kijken wij daarom gericht wat nodig is. Dit doen wij samen met het dorp of de wijk.

Actieplan wonen: Meer en sneller bouwen

Er zijn meer woningen nodig. Wij willen daarom sneller woningen bouwen. Dit doen we als volgt: Wij staan open voor creatieve oplossingen en zijn bereid waar nodig buiten de gebaande paden te treden. We maken expliciete keuzes over waar de komende jaren gebouwd wordt. Dit geeft duidelijkheid aan inwoners, ontwikkelaars en de gemeentelijke organisatie. We brengen bij lopende projecten de stand van zaken en knelpunten in beeld. Bij vertraging stellen we de oorzaak vast en sturen we bij. Bij bestaande en nieuwe ontwikkelingen zoeken we naar mogelijkheden om 'op te plussen'. Hoogbouw is in dit verband een kans. Op voorwaarde dat dit past bij het dorp of de wijk. Of iets een kans is, bepaalt de gemeenteraad. Daarom willen wij zo snel als mogelijk een goede nota hoogbouw vaststellen. De vergunningverlening zorgt soms voor vertraging. Om de vergunning-

verlening te versnellen zorgen we voor voldoende capaciteit en duidelijke werkprocessen. Tot slot monitoren we continu de voortgang van projecten en de gerealiseerde woningen. Dit stelt ons in staat om tijdig bij te sturen. We rapporteren periodiek aan de raad en onze inwoners. Dit versterkt het vertrouwen en de bestuurlijke grip.

Actieplan wonen: Anders en creatiever samenwerken

In het Actieplan wonen kijken we ook naar manieren om beter samen te werken. Het gaat dan om: Het verkorten van de doorlooptijden van planvorming en opnieuw: vergunningverlening. Dit vraagt om duidelijke prioritering en gerichte toewijzing van capaciteit binnen de gemeentelijke organisatie. Het verkorten van doorlooptijden is ook gebaat bij minder en minder strenge regels, bijvoorbeeld ten aanzien van welstand. Als zich knelpunten voordoen op het gebied van duurzaamheid, circulariteit, de kwaliteit van de openbare ruimte, klimaatadaptatie, mobiliteit en parkeren, kijken we welke ruimte er is om betaalbaarheid, bouwtempo en aantallen voorrang te geven. Maar hierbij verliezen we de leefbaarheid geen moment uit het oog. De gemeente neemt een

stimulerende en faciliterende rol aan ten aanzien van erfsplitsen, erfdelen, optoppen, het stimuleren van transformatie, tijdelijke woningen en wonen boven bedrijfspanden. Bouwen kan veel impact hebben. Ongeacht of de gemeente of de projectontwikkelaar hiervoor verantwoordelijk is, is goede participatie voor ons een harde eis. Waar nodig versterken we de samenwerking aan de (lokale en regionale) bouwtafels. Waar nodig werken wij intensiever samen met ontwikkelaars, corporaties en andere partners. Zodat we uiteindelijk zoveel als mogelijk woningen realiseren die voldoen aan onze lokale woonbehoefte.

Behoedzame grondpolitiek

Wij onderzoeken of de gemeente een actieve grondpolitiek kan voeren. We vinden het belangrijk dat eventuele strategische grondverwerving plaatsvindt vanuit een langetermijnvisie en dat te allen tijde grote financiële terughoudendheid wordt betracht. Actief grondbeleid is geen doel op zich, maar een instrument om maatschappelijke ambities mogelijk te maken en zo verantwoord als mogelijk om te gaan met gemeenschapsgeld.

Doordachte doelgroepenhuisvesting

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk staat voor grote opgaven als het gaat om de opvang van bepaalde bijzondere doelgroepen. Wij zijn een gemeente waar wij er voor elkaar zijn. Dit betekent dat wij er ook zijn voor mensen die al dan niet tijdelijk binnen onze

gemeentegrenzen verblijven. Wij kunnen dit uitgangspunt waarmaken omdat wij bij wat wij doen ook rekening houden met de grenzen en mogelijkheden van onze gemeenschappen. Het realiseren van opvang of huisvesting voor bijzondere doelgroepen kan op gespannen voet staan met onze ‘reguliere’ woningbouwopgave. Wij zijn ons hier goed van bewust.

Weloverwogen opvang van bijzondere doelgroepen

De opvang van bijzondere doelgroepen zoals statushouders, asielzoekers en arbeidsmigranten, is een voorbeeld van een onderwerp waarover we het in Bodegraven-Reeuwijk misschien niet altijd met elkaar eens zijn. Als het gaat om dit soort onderwerpen is het belangrijk dat we ons een democratische samenleving tonen. Dit betekent recht doen aan elkaar en streven naar een zo goed als mogelijk democratisch proces. Als we dit concreet maken met betrekking tot de opvang van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV) en arbeidsmigranten, ligt er een duidelijk kader vanuit de gemeenteraad. Dat luidt dat er aan het Nespada ruimte is voor de opvang van ‘100 (AMV’ers) + 100 (arbeidsmigranten)’. Het college dient vanuit dit kader te werken. Door de gemeenteraad is een besluit genomen met betrekking tot de opvang aan het Nespada. Gegeven ons democratisch proces staat dat besluit vast. Het college dient nu na te gaan of het genomen raadsbesluit kan leiden tot een uitvoerbaar plan. Als dit zo is, kan het college tot uitvoering overgaan. Als dit niet zo is, dient het

college dit kenbaar te maken aan de gemeenteraad. De gemeenteraad is dan (opnieuw) aan zet. De opvang van arbeidsmigranten aan het Nespada zien wij niet los van de huisvesting van arbeidsmigranten in het centrum van Bodegraven. In de komende periode onderzoeken wij (mede daarom) de huidige stand van zaken omtrent de problemen rond de huisvesting van arbeidsmigranten in het centrum van Bodegraven. Ten aanzien van de huisvesting van alle bijzondere doelgroepen kiezen wij steeds voor duidelijke communicatie over de opgaven waar wij als gemeente voor staan en de beslissingen die we (van plan zijn te) nemen. We zetten ons in om het draagvlak te verbreden. Daarnaast staan we voor de keuzes die we maken. Ook dat hoort in een goed functionerende democratische samenleving. Wij gaan creatieve oplossingen niet uit de weg en geloven in de kracht van de samenleving. Bij al onze inspanningen hanteren we de menselijke maat. We hebben oog en respect voor de belangen van degenen die hier al langer wonen en we zorgen voor een waardige ontvangst en ondersteuning van degenen die tijdelijk bij ons verblijven. Dit doen we met inachtneming van de grenzen en de mogelijkheden van onze gemeenschappen. Want we kunnen dit niet alleen. Samenwerking met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners is cruciaal. Alleen door echt met elkaar samen te werken kunnen we een samenleving in stand houden waarin iedereen een plek kan vinden.

Realistisch verkeer en vervoer

Verkeersveiligheid vinden wij bijzonder belangrijk. Daarnaast hechten wij veel waarde aan de bereikbaarheid van onze kernen. Wij willen dat die minimaal op peil blijft en waar nodig verbeterd. De slechte kwaliteit van de bodem stelt ons in dit verband wel voor een uitdaging. Het onderhoud en de aanleg van veilige wegen kost in onze gemeente (veel) meer dan in andere gemeenten. Wij zullen keuzes moeten maken. Niet alles is mogelijk. De leefbaarheid van onze dorpen staat voor ons centraal. We kijken goed naar de wegen van en naar onze dorpen. Hierbij zijn we ons er goed van bewust dat het landelijk karakter van onze gemeente maakt dat de auto in onze gemeente een belangrijk vervoermiddel is.

Werk maken van parkeren

In 2024 heeft de gemeenteraad een mobiliteitsvisie vastgesteld. In 2025 is de Nota Parkeernormen geactualiseerd. De komende periode draait voor ons om concrete resultaten. Dit betekent dat we nieuwe parkeergelegenheid gaan aanwijzen en realiseren aan (met name) de randen van het centrum van Bodegraven. We kijken hierbij in het bijzonder naar het stationsgebied en Bodegraven-Noord. Door middel van het parkeerfonds brengen we de woningbouw in het centrum (verder) op gang.

Toekomstbestendige leefomgeving

In het najaar van 2026 starten we met het ontwikkelen van een nieuw onderhoudsplan leefomgeving en een gemeentelijk rioleringsplan. In dit plan gaan we ook in op vraagstukken als klimaatadaptatie en de beweegvriendelijke buitenruimte. Door middel van dit plan bepaalt de gemeenteraad het ambitieniveau van projecten in de buitenruimte. Met behoud van het uitgangspunt ‘sober en doelmatig’, kijken we naar de balans tussen investeringen, beheerlasten en het (vereiste) kwaliteitsniveau. In het oog springende plekken geven we meer aandacht als dat nodig is voor de beleving van de ruimtelijke kwaliteit en daarmee de ervaren leefbaarheid.

Overzichtelijk en gemeentebreed verkeerscirculatieplan
Geregeld komen er vraagstukken op ons af rond verkeer. Om meer lijn te brengen in de uitvoering hiervan, maken we een verkeerscirculatieplan. Daarmee brengen we in beeld hoe het vervoersnetwerk er in de gemeente nu precies uitziet, welke knelpunten er zijn, wat de eventuele oplossingsrichtingen zijn en wat nu echt nodig is om te doen. Bij het opstellen van dit plan brengen we meteen ook de verschillende vormen van vervoer (van wandelen tot zwaar verkeer) in kaart. Daarnaast realiseren we

ook een beeld bij thema’s als laden en tanken, deel-mobiliteit en wegen met toegangsbeperkingen. In het te maken verkeerscirculatieplan geven we duidelijk aan hoe het netwerk is opgebouwd, welke routes bestemd zijn voor doorgaand en lokaal verkeer en of wegen voornamelijk een recreatief of functioneel gebruik kennen. Hoewel alle mobiliteitsvraagstukken terug zullen komen in dit plan, zijn er vier onderwerpen waar we apart bij stil willen staan. Dit zijn: de verbinding N11-A12-A20; de verlengde N420; de C-wegen en het openbaar vervoer (OV)

Verbinding N11-A12-A20
De ontbrekende verbinding tussen de N11 en A12 bij Bodegraven levert al jaren problemen op voor inwoners en bedrijven in de gemeente en de regio. We blijven ons onvermoeibaar inzetten voor een oplossing. Hierbij werken we samen met regio-gemeenten, ondernemers en de provincie. We zetten alles op alles om dit knelpunt met al zijn gevolgen voor de leefbaarheid, woningbouw en economie op te lossen. De zogenaamde Bodegravenboog is de oplossing van onze voorkeur. Deze boog moet weliswaar door het Rijk worden aangelegd, maar we zijn bereid een bijdrage te leveren als dit de realisatie van de Bodegravenboog op korte termijn mogelijk maakt.

Verlengde N420
Een nieuwe weg, parallel aan de A12, tussen Bodegraven en de aansluiting bij Waarder is al langer een wens van ondernemers en inwoners in het gebied. Deze weg heeft meerwaarde, maar de aanleg is kostbaar. We zoeken naar partijen die substantieel willen investeren in deze nieuwe weg. Ook kijken we naar mogelijkheden om de weg te koppelen aan andere projecten en of het mogelijk is de weg in fasen of met innovatieve technieken aan te leggen. We brengen zo snel mogelijk de benodigde grondposities en mogelijkheden in beeld.

C-wegen
De meeste gemeenten hebben wel een paar wegen die beperkingen kennen op het gebied van bijvoorbeeld gewicht of breedte. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft maar liefst 50km aan weg met een beperking. Deze wegen liggen vrijwel allemaal in het buitengebied. In de loop van de tijd is de bedrijfsvoering van (agrarische) ondernemers in het buitengebied op gespannen voet komen te staan met de levensduur van deze wegen met een beperking. Ook de verkeersveiligheid op deze wegen is een voortdurend punt van zorg. We ontkomen er niet aan om keuzes te maken. We brengen daarom in kaart op welke wegen zwaar verkeer onontkoombaar is en wat er voor nodig is om de kosten en het gebruik van die wegen met elkaar in balans te brengen. Met betrekking tot de wegen rond Driebruggen (Hoogeind, Laageind, Negen Viertel en Oukoopsedijk) nemen we een besluit over het verstevigen van de weg of het beperken van het verkeer.

Openbaar Vervoer

Onze gemeente ligt aan de spoorlijn Leiden-Utrecht, twee buslijnen en een aantal buurtbussen. Wij zien het aantrekkelijk maken én houden van openbaar

vervoer als één van de kansen om de toenemende verkeersdruk in onze gemeente het hoofd te bieden. Tegelijkertijd erkennen we de uitdagingen die er liggen. Zoals de langdurige periode zonder treinen tussen Bodegraven en Alphen vanaf eind 2026 en de matige bezetting van de OV-bussen buiten de spits. Met andere overheden en ondernemers blijven we in gesprek om het OV tot een serieus alternatief te maken. Met betrekking tot het faciliteren van het gebruik van deelfietsen bij stations en bushaltes liggen er ook nog een aantal kansen. Die kansen gaan we waar mogelijk benutten.

Leefbaar landelijk gebied

Het landelijk of buitengebied van Bodegraven-Reeuwijk speelt een cruciale rol binnen onze gemeente. Het bepaalt het karakter van onze gemeente. Daarnaast is het bepalend voor de algemene leefbaarheid van onze gemeente. En tot slot komen in het buitengebied een aantal grote opgaven samen. Zoals: landbouw, natuur, water, klimaat en recreatie. Het buitengebied vraagt daarom om (extra) aandacht.

Duidelijkheid voor het landelijk gebied
Het buitengebied is niet alleen bijzonder waardevol, het is ook complex. Om de veelheid aan uitdagingen het hoofd te bieden, stellen wij – samen met betrokkenen – een visie op voor het landelijk gebied. Hiermee willen we niet alleen beter onderbouwde besluiten nemen, maar ook zorgen voor helderheid en transparantie richting de gemeenschap. Ons uitgangspunt bij het opstellen van de visie is dat de agrarische sector de ruggengraat vormt van het buitengebied en daarmee deels ook van Bodegraven-Reeuwijk. Zonder boeren is er geen vitaal buitengebied; is er geen beheer van het landschap en geen toekomst voor het Groene Hart. Wij kiezen daarom nadrukkelijk voor het behoud en de versterking van de agrarische sector, met perspectief voor ondernemers én hun opvolgers.

Een uitgebalanceerd plasseengebied
De Reeuwijkse Plassen zijn uniek in onze regio. Nergens anders vind je deze combinatie van historisch plassenlandschap, open water, rietoevers en directe nabijheid van woonkernen. Dat vraagt om lokale trots én samenwerking met de provincie, het waterschap, buurgemeenten, toeristische en recreatieve partners en met de inwoners van het gebied. We kijken welke afspraken we moeten maken met Stichting de 12 Reeuwijkse Plassen en andere partners in het gebied om het gebied ook in de toekomst goed beheerd te houden. We streven naar een goede balans tussen wonen, recreëren, sport, natuur en ondernemen. Zodat het plasseengebied voor iedereen een parel in het Groene Hart blijft.

Waardevol erfgoed

Het behoud van ons waardevolle cultureel erfgoed is essentieel voor de identiteit en geschiedenis van onze gemeente. Daarom zetten wij ons huidige erfgoed-beleid voort.

Goed beschermd cultureel erfgoed

Wij willen de vele cultuurhistorisch waardevolle panden in Bodegraven-Reeuwijk beschermen en behouden. We houden de lijst van cultuurhistorische panden opnieuw tegen het licht, zodat die blijft stroken met onze ambities op het gebied van erfgoedbehoud.

Strategische kerkenvisie

Een belangrijk element binnen onze erfgoedzorg is de ontwikkeling van een kerkenvisie. Hiermee brengen we in kaart hoe we religieus erfgoed, zoals kerken, duurzaam kunnen behouden, benutten en inzetten voor de toekomst. De kerkenvisie biedt ons een strategisch kader om de maatschappelijke, culturele en historische waarde van deze gebouwen duidelijk te krijgen en waar nodig te waarborgen; ook wanneer hun functie of gebruik verandert.

Praktische duurzaamheid

Wij willen een duurzame gemeente zijn. Gegeven alle ontwikkelingen, zien we ons daar ook toe genoodzaakt. In wat wij op het gebied van ahead doen, volgen wij het tempo van de rijksoverheid. Dat doen we omdat wat we kunnen doen grotendeels afhangt van de middelen die het rijk beschikbaar stelt. De afgelopen jaren lag de nadruk op het doen van onderzoek. De komende jaren gaan we over tot uitvoering.

Vasthouden aan ambitie

Het raadsbesluit van de RES 1.0 is ons uitgangspunt. In dit besluit hebben wij de ambitie uitgesproken voor een regionale energieopwek van 0,435 TWh. De gemeenteraad heeft bepaald dat de gemeente zich binnen de regio Midden-Holland voornamelijk toelegt op zonne-energie. Aan deze uitgangspunten die de raad heeft vastgesteld, houden wij vast. Naast opwek vinden wij besparing erg belangrijk. Alles wat je bespaart, hoeft je immers niet op te wekken. In de komende jaren zullen wij ons dan ook concreet richten op het besparen van energie.

Praktisch aan de slag

Als gemeente moeten wij het goede voorbeeld geven. Waar mogelijk zullen wij onder andere het gemeentelijk vastgoed inzetten voor het opwekken van energie. Daarnaast zullen we ervoor zorgen dat ons gemeentelijk vastgoed zo min mogelijk energie verbruikt. Hierbij gaan we realistisch te werk. We kijken dus ook goed naar de kosten en de baten. Wij beschouwen opwekking van energie door middel van grootschalige windturbines als onwenselijk in onze gemeente. Wel staan wij open voor kleinschalige windmolens met een tiphoogte tot 40 meter op boerenerven en bedrijventerreinen. Voorwaarde hierbij is dat overlast voor omwonenden voorkomen wordt. De gemeentebrede isolatieaanpak zetten we voort. We onderzoeken de haalbaarheid en betaalbaarheid van (buurt)batterijen. In principe kunnen zij namelijk bijdragen aan een snellere en betaalbare energietransitie. Bij alles wat wij doen – of het nu gaat om kleinschalige windmolens, buurtbatterijen en zonneweides - communiceren wij helder en eerlijk. Zodat al onze inwoners en ondernemers weten waar ze aan toe zijn. Wij zijn ons ervan bewust dat zaken als netcongestie en de warmtetransitie ons allemaal voor grote uitdagingen gaan stellen. Deze zaken zullen wij in de gemeenteraad aan de orde stellen, waarbij we zo nodig planologisch ruimte creëren zodat oplossingen snel gerealiseerd kunnen worden.

Grootschalige windenergie niet aan de orde

Grootschalige windenergie hebben wij in de RES benoemd als de laatste optie. Daaraan komen wij pas toe als alles op alles gezet is om alternatieven te laten werken en dit desondanks niet lukt. Aan grootschalige windenergieprojecten werken wij de komende periode in ieder geval niet mee.

Volledig circulair in 2050

Nederland moet in 2050 volledig circulair zijn. Ten aanzien van het realiseren van dit voornemen is een belangrijke rol weggelegd voor gemeenten. De

komende vier jaar zal ook de gemeente Bodegraven-Reeuwijk haar koers moeten gaan bepalen. Wij willen dit doen in de gemeenteraad. Vooruitlopend op dit gesprek in de raad vinden wij het van belang dat we oog houden voor innovaties en koersen op kosten die passen bij de financiële positie van de gemeente. De reeds lopende samenwerking in Groene Hart Circulair zetten we voort.

Robuust vastgoed

Vanuit onze visie dat de kracht allereerst in de samenleving zelf zit, is het niet vanzelfsprekend dat ons huidige vastgoed met een maatschappelijke functie ook daadwerkelijk ons eigendom moet blijven. Misschien zijn deze plekken en functies beter op een andere manier te organiseren.

Kritische evaluatie van het vastgoed

De gemeente beschikt over verschillende vastgoed-objecten. De komende periode maken we een goed vastgoedbeleid, waarin we de kosten van groot onderhoud en exploitatie zorgvuldig afzetten tegen de maatschappelijke functie en waarde van het object. Bij de vaststelling van het gemeentelijk vastgoed-beleid maken we duidelijke en beargumenteerde keuzes over welk vastgoed de gemeente in eigendom houdt en welk vastgoed niet.

Vromade

De herontwikkeling van de Vromade is een belangrijk project met grote impact op wonen, ondernemen, onderwijshuisvesting, sport en de openbare ruimte. Het is daarmee een van de grootste (financiële) projecten van onze gemeente in decennia. De komende jaren staan in het teken van het uitwerken van de plannen. We zorgen dat de plannen (financieel) in de pas blijven lopen, zonder de soms uiteenlopende belangen uit het oog te verliezen.

Samenleving

Krachtig sociaal domein

De kracht van de samenleving zit allereerst in de mensen en gemeenschappen die de samenleving al lang vormen. In het sociaal domein gaat het erom die kracht te herkennen, de ruimte te geven en te benutten. Mensen onderling hebben, ver voordat de overheid in beeld komt, een verantwoordelijkheid om te zorgen voor elkaar. Als het niet langer lukt om die verantwoordelijkheid vorm te geven, komt de overheid in beeld. Wij kiezen daarom nadrukkelijk voor de beweging van zorg achteraf naar het versterken van inwoners en gemeenschappen vooraf. Preventie is voor ons geen los programma, maar een investering in een sterke samenleving. En een manier van werken binnen het gehele sociaal domein.

Beginnen bij het begin

Hoe sterker de sociale basis is, hoe kleiner de kans dat problemen uitgroeien tot zware hulpvragen. Door inwoners eerder te bereiken, ondersteuning toegankelijk te maken en de sociale basis te versterken, willen we voorkomen dat kleine zorgen uitgroeien tot zware hulpvragen of langdurige zorgtrajecten. Daarbij vinden wij het belangrijk dat ondersteuning menselijk blijft. Niet iedere situatie hoeft direct gemedicaliseerd te worden, normalisering is het uitgangspunt. Preventie gaat om het bieden van dusdanige hulp en ondersteuning dat er vooralsnog geen formeel beroep op hulp of ondersteuning hoeft te worden gedaan. Als een formeel beroep nodig is, is het wenselijk dat eerst wordt gekeken naar collectieve hulp of ondersteuning en pas daarna naar individuele hulp of ondersteuning. Zo beschouwd zijn er dus drie niveaus: (1) preventie, (2) collectieve hulp of ondersteuning en (3) individuele hulp of ondersteuning. Bij individuele hulp of ondersteuning kiezen we voor een beperkt aantal vaste aanbieders in de regio, waarbij we oog hebben voor de identiteit van de zorgvrager waar dat werkelijk nodig is.

Gericht en dichtbij samenwerken

We investeren in een toegankelijke en herkenbare preventieve aanpak dichtbij onze inwoners. Daartoe ondersteunen we initiatieven die ontmoeting, gezondheid, ontwikkeling en betrokkenheid versterken. Daarbij zetten we onder andere in op: ondersteuning van gezinnen en jongeren; ontmoeting, sport en cultuur; mantelzorg en vrijwilligers; Huizen van Alles en lokale voorzieningen; samenwerking tussen zorg, onderwijs en welzijn. We zien scholen, verenigingen, kerken, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties als belangrijke partners

in het versterken van gemeenschappen en het vroeg signaleren van problemen.

Extra aandacht voor kwetsbare inwoners

Niet iedere inwoner kan vanzelf mee doen. Sommige inwoners hebben moeite om ondersteuning te vinden, raken vast in systemen of kampen met schulden, psychische problemen of eenzaamheid. Daarom kiezen wij voor een actieve en toegankelijke aanpak, waarbij ondersteuning herkenbaar, dichtbij en menselijk georganiseerd wordt. Voor inwoners die extra ondersteuning nodig hebben, wachten wij niet alleen af tot iemand zich meldt. We willen eerder zichtbaar zijn en sneller passende begeleiding bieden. Dat betekent onder andere: vroegsignalering via scholen, huisartsen en praktijkondersteuners en maatschappelijke ondersteuningspartners. Maar ook: duidelijke en begrijpelijke ondersteuning; vaste contactpersonen waar mogelijk; één huishouden, één plan, één regisseur; extra aandacht voor inwoners die moeite hebben met complexe systemen. Daarbij staat vertrouwen centraal. Juist voor kwetsbare inwoners willen wij een gemeente zijn die zichtbaar, bereikbaar en betrokken is.

BORIS: een organisatie die voor en met de samenleving werkt

Als het gaat om zorg en ondersteuning door de gemeente, hebben we het in Bodegraven-Reeuwijk (vooral) over BORIS. Dat is de gemeentelijke

organisatie die eerst en vooral zorg draagt voor de individuele voorzieningen die mensen krijgen. De komende tijd dient deze organisatie zich verder door te ontwikkelen tot de laagdrempelige toegang tot zorg en ondersteuning die wij voor ogen hebben. In haar doorontwikkeling dient BORIS goed in te spelen op het uitgangspunt dat de samenleving eerst aan zet is en dat de overheid pas in beeld komt als het echt niet anders kan.

Armoedebestrijding en slim gebruik van de Groene Hart Pas

Armoede heeft onze aandacht en wij staan open voor ideeën en suggesties die bijdragen aan het verzachten en waar mogelijk wegnemen van de gevolgen van armoede. De komende jaren zoeken wij in dit verband actief het gesprek op met de verschillende gemeenschappen in onze gemeente. Ondertussen zetten wij het huidige armoedebestrijd voort. In dit kader kijken we de komende periode of en zo ja hoe we de Groene Hart Pas kunnen optimaliseren. Voor ons is het belangrijk dat dit een pas is waar elke inwoner gebruik van wil maken, zodat het geen pas is waarvoor iemand zich hoeft te schamen.

Versterken van de samenwerking

Vanuit ons vertrouwen in de kracht van de samenwerking versterken wij de samenwerking tussen gemeente, onderwijs, zorg, welzijn, (sport-) verenigingen, vrijwilligersorganisaties, kerken en maatschappelijke partners. We houden daarbij oog

voor de eigenheid van maatschappelijke organisaties. Alleen door integraal samen te werken kunnen wij – gemeente en samenleving – de mensen in Bodegraven-Reeuwijk tijdig ondersteunen en kunnen we met elkaar de benodigde ondersteuning toegankelijk en dichtbij blijven organiseren.

Periodiek in gesprek met de raad

Er gaat veel geld om in het sociaal domein. Wij kijken daarom goed naar de kosten van het sociaal domein. We gaan actief zorgfraude tegen en zorgen dat publieke middelen terecht komen bij inwoners die zorg nodig hebben. Want het betaalbaar houden van het sociaal domein is een belangrijk aandachtspunt. Wij zijn ons ervan bewust dat het effect van preventie vaak lastig te meten is. Het is daarom altijd de vraag of investeren in preventie loont. Wij denken van wel. Daarbij tasten we niet helemaal in het duister. We kunnen namelijk wel enigszins inzichtelijk maken of we inwoners eerder bereiken en/of beter ondersteunen. Dat kan door een aantal zaken te meten. Hierbij denken we aan het bereik van preventieve voorzieningen; het bestaan en de lengte van wachtlijsten; deelname aan ontmoeting, sport en jongerenwerk; vermindering van zware zorgtrajecten; welzijn en participatie van inwoners en tevredenheid over ondersteuning. Om dit alles te meten ontwikkelen we een set aan maatschappelijke indicatoren die periodiek met de gemeenteraad dienen te worden besproken.

Sport in de dorpen

Onze sportverenigingen dragen in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid van onze wijken en dorpen. Zij zorgen voor verbinding tussen kinderen, jongeren en volwassenen. Met hun verenigingsleven zorgen onze sportverenigingen voor eigenheid en identiteit. De inzet van (de vele) vrijwilligers is ongekend. Wij waarderen onze verenigingen daarom zeer.

Voortzetten sportbeleid en eigen bijdrage bij investeringen

We zetten het huidige sportbeleid voort. Om een helder beeld te krijgen van de huidige situatie, kijken wij goed welke sportvoorzieningen er in de gemeente aanwezig zijn en in hoeverre deze toereikend zijn om te voldoen aan de behoeften van onze verenigingen en inwoners. Bij investeringen in buitensport-accommodaties vragen wij van de vereniging die van de (te bouwen of te vernieuwen) accommodatie gebruik maakt, een eigen bijdrage van 10%. Sport draagt niet alleen bij aan de vitaliteit van onze gemeenschappen, maar ook aan onze eigen, individuele gezondheid. Bij de investeringen die we doen in de sport, houden we daarom ook rekening met ontwikkelingen zoals bewegen voor ouderen en (individueel) sporten in de buitenruimte. Waar mogelijk leggen we de verbinding met preventie.

Indien wenselijk sluiten we een nieuw sportakkoord. Het huidige akkoord loopt in december 2026 namelijk af. We staan open voor het idee van een sportadviesraad als gesprekspartner voor het gemeentebestuur, op voorwaarde dat de sportverenigingen hier zelf ook een duidelijke toegevoegde waarde in zien.

Ruimte voor cultuur

Cultuur is iets dat ontstaat in en tussen de gemeenschappen in onze gemeente. Wij hebben als gemeente daarom ook geen inhoudelijk oordeel over de cultuur binnen en tussen onze gemeenschappen. Tegelijkertijd willen wij er alles aan doen om onze gemeenschappen in staat te stellen hun cultuur in stand te houden en verder te ontwikkelen. Waar nodig zorgen wij er als gemeente voor dat de verschillende culturen binnen onze gemeentegrenzen niet tegenover elkaar komen te staan, maar zich goed tot elkaar blijven verhouden.

Cultuur en de gemeente

We hebben recent een cultuurvisie vastgesteld. Deze cultuurvisie maakt mogelijk dat er voldoende kunst en cultuur te ervaren is in alle kernen. We zijn trots op lokale initiatieven, kunstenaars en uitvoerend artiesten. We willen hier graag ruimte aan blijven bieden. Dat doen we op meerdere plekken in onze gemeente.

Toekomstbestendig Evertshuis

Eén van de locaties waar cultuur een plaats krijgt is het Evertshuis. De exploitatie van het Evertshuis drukt zwaar op ons cultuurbudget. Om het Evertshuis toekomstbestendig te maken, willen we een scheiding aanbrengen tussen het gebouw en de culturele functie, zodat we beide beter kunnen benutten. Wij zien het Evertshuis als lokaal cultuur- en dorps huis. Dit vraagt om focus op lokale culturele initiatieven en evenementen, in plaats van landelijk gesubsidieerd theater. Dit betekent ruimte voor (kleine) lokale initiatieven van onze eigen inwoners. Zo versterken we de verbinding met onze gemeenschap en maken we ons cultuurbudget doelmatiger inzetbaar. Er blijft in het Evertshuis ook ruimte voor grote voorstellingen tegen een realistische prijs. Het gebouw, met zijn historische betekenis, blijft de verantwoordelijkheid van de gemeente. Onderscheid in huurtarieven – tussen maatschappelijke en commerciële huur – kan kansen bieden om het gebouw breder en intensiever te gebruiken zodat de dorps huisfunctie beter tot zijn recht komt en extra inkomsten worden gegenereerd. Hierdoor blijft het Evertshuis een laagdrempelige ontmoetingsplek, terwijl kosten beter beheersbaar worden. In onze zoektocht naar een toekomstbestendig Evertshuis kijken we naar een coöperatief organisatiemodel en betrekken daar ook de taken van de bibliotheek bij.

Onderwijs

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende en goede schoolgebouwen voor het primair onderwijs in Bodegraven-Reeuwijk. We bouwen in onze gemeente aan een gezond scholenlandschap en goede spreiding van scholen, nu en in de toekomst.

Toekomstbestendige onderwijshuisvesting

Het kader voor de onderwijshuisvesting door de gemeente is het nu lopende integraal huisvestingsplan (IHP) 2023-2037. We willen dat het college de uitvoering van het recent vastgestelde uitvoeringsplan voortvarend ter hand neemt. In het laatste kwartaal van 2026 maken we op grond van een kosten-batenanalyse heldere keuzes met betrekking tot de duurzaamheidsambities in het IHP, waarbij we oog hebben voor toekomstige ontwikkelingen.

Recreatie en toerisme

We zijn ons bewust van onze ligging met vele kernen over een uitgestrekte oppervlakte in het Groene Hart. Daarmee is onze gemeente niet alleen prettig om in te wonen, maar ook aantrekkelijk als bestemming om te genieten van alles wat 'buiten' is. Dit zorgt zowel voor kansen als risico's.

Slim kansen benutten

We zien het als positief dat bezoekers de draagkracht voor voorzieningen in onze dorpen kunnen versterken. Tegelijkertijd hebben delen van de gemeente, zoals het Plassengebied en de Meije, te lijden onder een te hoge druk van bezoekers. Met de vastgestelde visie op recreatie en toerisme (2025) in de hand, zorgen wij ervoor dat onze inwoners en bedrijven vooral de vruchten plukken van bezoekers. Door samen te blijven werken in diverse verbanden en te verkennen hoe we, met steun van derden, recreatieve voorzieningen en structuren kunnen versterken, spreiden we de drukte.

